

Ainekava

Praktiline muusika II kooliaste

Klass: 5.	Tunde nädalas: 1
-----------	------------------

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 3

(https://www.riigiteataja.ee/akti/1080/3202/3005/18m_pohi_lisa3.pdf#) ning põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Praktilise muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises. Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Musitseeritakse erinevatel rütmi- ja meloodiapillidel (kellad, ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid, väikekanne, ukulele, kitarr jt).

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Musitseerimine: laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, muusikaline omalooming

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt;
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehäälseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter);
- 4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;
- 5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab laulu õppides relatiivseid astmeid.

Pillimäng

Õpilane:

- 1) süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);
- 2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi;
- 3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumentiga;
- 4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;
- 2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse;
- 3) rakendab liikumises muusikateadmisi.

Muusikaline omalooming

Õpilane:

- 1) julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel;
- 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;
- 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;
- 4) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
- 5) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.

Muusika kuulamine

Õpilane:

- 1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;
- 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;
- 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele;
- 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;
- 5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;
- 6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;
- 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades praktilise muusika taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki musitseerimise komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist ja esinemist kooliüritustel. Õpitulemuste hindamisel kasutatakse jooksvat sõnalist tagasisidet ning kokkuvõtvalt mitteeristavat hindamist (A – arvestatud; MA – mittearvestatud).

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
<p>Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi.</p> <p>Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara.</p> <p>Loob rütmilis- meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja rütmipillidel.</p>	<p>Teema: Rütmid meie ümber. STOMP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusikalised ja mitte muusikalised helid. • Helivältus ehk rütm • Rütmide kodu – Aafrika • Sõnarütm • Rütmikaasmäng. Ostinaatosaade • STOMP 	<p>1) sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;</p> <p>2) emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;</p> <p>3) loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;</p> <p>4) matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);</p> <p>5) käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);</p> <p>6) kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni. (riigiteataja.ee/lisa6)</p>
<p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des.</p> <p>Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest.</p> <p>Loob rütmilis- meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja rütmipillidel.</p>	<p>Teema: Erinevad helid ja helikõrgused. Eesti regilaul. Plaatpillid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tämbri ehk kõlavärv. • Helikõrgus • Kooskõla ehk akord. • Omalooming: lihtsad meloodiad plaatpillil • Rahvalooming ja regilaul. 	
<p>Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest.</p> <p>Rakendab musitseerides õpitud pillide mänguvõtteid ning kasutab pillimängus omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi.</p>	<p>Teema: Väikekannel. Kaasmäng rahvalaulule.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väikekandle mänguvõtted • Väikekandle ja plaatpillide saade regilaulule. <p>Praktiline töö: õpitud rahvaliku jõululaulu esitus jõulupeol koos kaasmänguga.</p>	

<p>Õpilane on avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös.</p>		
<p>Rakendab musitseerides õpitud pillide mänguvõtteid ning kasutab pillimängus omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi. Õpilane on avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös.</p>	<p>Teema: Väikekannel ja ukulele. Tabulatuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väikekandlel lihtsama meloodia mängimine noodi järgi. • Ukulele mänguvõtted. • Ukulele ja väikekandle akordidega kaasmäng laulule • Ukulelel meloodia mängimine tabulatuuri järgi. 	
<p>Rakendab musitseerides õpitud pillide mänguvõtteid ning kasutab pillimängus omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi. Õpilane on avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös. Oskab musitseerida koos rühmaga kui ka üksi. Õpilane suudab ja julgeb õpilane end loovalt väljendada kasutades selleks õpitud muusikalisi oskusi.</p>	<p>Teema: Kellamäng. Mitmehäälne ansamblimäng.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meloodiapill – kellamäng • Figuurnoodid. • Mitmehäälne ansamblimäng noodipildi ja figuurnootide järgi. <p>Praktiline töö: Õpitud lugude esitamine kevadpeol ja/või lõpupeol.</p>	